

Regeringskansliet,
Finansdepartementet
samt sändlista

Ert tjänsteställe, handläggare
Regeringskansliet, Finansdepartementet,
Ann Fryksdahl

Ert datum
2025-11-17

Er beteckning
Fi2025/01806

Vårt tjänsteställe, handläggare
HKV FST JUR Civ, Henric Gyllenram,
henric.gyllenram@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Försvarsmaktens remissvar över Konkurrensverkets rapport Förslag för att underlätta hanteringen av onormalt låga anbud som inte är seriöst menade (2025:4)

Försvarsmakten avstyrker förslaget om att införa en hjälpregel i de direktivstyrda delarna av LOU och LUF. Skälen för detta utvecklas under rubrik ett nedan.

Försvarsmakten har synpunkter dels på förslaget som avser förtydligandet av förutsättningarna för en tillfredsställande förklaring i de direktivstyrda bestämmelserna i LOU och LUF, dels på förslaget om införandet av en skyldighet att förkasta onormalt låga anbud i de icke-direktivstyrda delarna av LOU, LUF samt i hela LUF. Dessa redogörs för under rubrik två och tre nedan.

I övrigt tillstyrker Försvarsmakten förslagen i rapporten.

1. En hjälpregel för att identifiera onormalt låga anbud i de direktivstyrda delarna av LOU och LUF

Försvarsmakten anser att identifieringen av misstänkt onormalt låga anbud generellt inte utgör ett problem. Som framgår i rapporten har även Upphandlingsmyndigheten betonat att införandet av en hjälpregel ger tveksamt stöd till upphandlande organisationer. Behovet av att införa en sådan regel kan därför redan där ifrågasättas.

Om hjälpregeln även är av tvingande karaktär kommer den att innebära merarbete för upphandlande organisationer under genomförandet av en upphandling. Den riskerar med en sådan utformning att bli ett verktyg som inte underlättar för upphandlande organisationer, utan istället en pålaga som kan medföra att

(HGY)

organisationerna drabbas av sanktioner och ytterligare processer i domstol för de fall att den inte efterföljs. Om en hjälpregel införs borde den därför istället vara fakultativ där ”ska” byts ut till ”bör”.

Den föreslagna metoden för att fastställa om lämnade priser är onormalt låga eller inte riskerar att få ett allt för kategoriskt utfall. Exempelvis kan metoden verka kontraproduktivt i förhållande till förekomsten av kartellbildningar, alltså där olika anbudsgivare olagligt samarbetar kring prissättning i offentliga upphandlingar. Det är en olycklig följd som skulle behöva utredas ytterligare. En annan följd av metoden är att den kan motverka syftet i upphandlingar där det naturligt förekommer stora variationer i prissättningen.

Om en hjälpregel ska införas bör alternativa metoder finnas för att bestämma om lämnade priser är onormalt låga eller inte. Konkurrensverket hänvisar i rapporten bland annat till den regel som införts i Polen och som utgjort en av förebilderna för förslaget. Att erbjuda alternativa metoder kring när ett anbud ska misstänkas vara onormalt lågt skulle ge upphandlande organisationer en bättre vägledning än det nuvarande förslaget.

2. Förtydligande av förutsättningarna för en tillfredsställande förklaring i de direktivstyrda bestämmelserna i LOU och LUF

Det är mycket tveksamt om förslaget i praktiken kommer att göra det lättare för upphandlande organisationer att förkasta onormalt låga anbud som inte är seriöst menade. Förslaget kodifierar redan vad som framgår av praxis varför svårigheterna i bedömningen, av om en förklaring är tillfredsställande, i stort kommer finnas kvar.

3. Införande av en skyldighet att förkasta onormalt låga anbud i de icke-direktivstyrda delarna av LOU, LUF samt i hela LUF

Om det införs en tvingande regel i de icke-direktivstyrda delarna i LOU, LUF och i hela LUF finns det skäl att även förtydliga det kontradiktoriska förfarandet kopplat till de bestämmelserna. Detta särskilt när den föreslagna ändringen om en avgränsad prövningsram vid överprövning är en regel som ska tillämpas oavsett om en upphandling är direktiv- eller icke-direktivstyrd. Efterlevnaden av det kontradiktoriska förfarandet är nämligen central för att den regeln ska bli ändamålsenlig. Vad som förts fram ovan om införandet av en hjälpregel samt om ett förtydligande av förutsättningarna för en tillfredsställande förklaring har även bäring i denna del om en tvingande regel ska införas.

Försvarsmakten noterar även att det i strukturen i LUF inte görs någon distinktion mellan de direktiv- respektive icke-direktivstyrda delarna av lagen likt vad som föreslås i LOU och LUF. Valet av en annan struktur i LUF bör motiveras.

I beredningen av detta ärende har strategisk inköpare David Granbom, kommersiell rådgivare Jeanette Holmgren, avtalscontroller Carl Lansryd och sektionschef Ilona Heikka deltagit.

Detta yttrande har beslutats av stf chefsjurist Helene Arango Magnusson. I den slutliga handläggningen har som föredragande försvarsjurist Henric Gyllenram deltagit.

Arango Magnusson, Helene

Stf chefsjurist

Handlingen är fastställd i Försvarsmaktens elektroniska dokument- och ärendehanteringssystem.

Sändlista

Regeringskansliet, Finansdepartementet fi.remissvar@regeringskansliet.se
ann.fryksdahl@regeringskansliet.se
(kopia)

Försvarsdepartementet (för kännedom e-post) fo.remissvar@regeringskansliet.se

Inom myndigheten för kännedom

FST STÖD